

"PÖNTTÖ" TAPA OPETTAA PALVELUSKOIRAKOKEIDEN ETEENMENO

Teksti: Terhi Multamäki Kuvat: Juhani Kilpiö

Eteenmenon voi opettaa ns. pönttösystemillä. Harjoitus vaatii lukuisia toistoja, jotta liikkeestä tulee "idioottivarma". Maahanmenoa kannattaa harjoitella erikseen esim. lenkeillä käskyttäen koira yhä kauempaa maahan ja heittämällä vaikka pallo sille palkaksi nopeasta maahanmenosta. Eteenmenoa ei harjoitella muiden tottisiikkeiden ohella, vaan erikseen, sillä tällä metodilla harjoitus on melko väsyttävä koiralle (ja myös ohjaajalle...).

Aseta kaksi selvästi näkyvää, esim. mansikkahillopönttöä maahan nurin päin, aluksi niin lähelle toisiaan, että koira helposti havaitsee molemmat. Toisen pöntöstä olisi hyvä olla tottiskentän reunassa. Jatkossa pöntöt ovat kentän vastakkaisissa reunoissa, eli pönttöjen välimatka on pidempi kuin eteenmeno kokeissa. Kun koira on "aivopesty" siihen, että pöntöille juostaan aina miljoonaa ja niiltä löytyy palkka, pöntöt siirtyvät vähitellen näkymättömiin kentän reunaan.

Esimerkki treenikerrasta:

1. Mene koiran kanssa ensimmäiselle pöntölle ja jätä lelu tai namipurkki (aluksi auki, jotta koira saa heti palkan) koiran nähden pöntön päälle. Kävelkää toiselle pöntölle (älä seurauta koira), käänny ja lähetä koira ilman seuraamispätkää ETEEN-käskyllä ja käsimerkillä ensimmäistä pönttöä kohden. Kun koira juoksee kohti pönttöä, niin jätä nopeasti, koiran huomaamatta toisen pöntön päälle lelu tai namipurkki ja lähde heti juoksemaan koiran perään. Juuri kun koira on ensimmäisellä pöntöllä huuda sille "HYVÄ, VAPAA!", ja juokse vauhdikkaasti koiran luokse kehuaan sitä ja leikkimään sen kanssa.

2. Rauhoita koira, ota lelu pois ja käännä koira kohti toista pönttöä. Voit taluttaa koira kaulapannasta tai lyhyestä treenihihnasta suunnan saamiseksi muutaman askeleen pönttöä kohden (ei seurautusta) ja lähetä "ETEEN"-käskyllä. Kun koira juoksee kohti toista pönttöä, jätä palkka ensimmäisen pöntön päälle, lähde juoksemaan nopeasti koiran perään ja huuda "HYVÄ, VAPAA!", kun koira on pöntöllä. Ja taas pikapikaa kehuaan/leikkimään koiran luokse. Jos koira ei älyä lähteä toiselle pöntölle, niin kävelytä sitä lähemmäksi pönttöä. Ei haittaa, vaikka joutuisit aluksi menemään muutaman metrin päähän pöntöstä. Koira kyllä nopeasti oppii mikä on homman idea.

3. Rauhoita koira, ota lelu pois ja käännä koira kohti ensimmäistä pönttöä. Nyt koiran pitäisi jo "vanhasta muistista" porhaltaa ensimmäiselle pöntölle, onhan se jo kerran saanut sieltä palkan. Tällä kertaa koiran edetessä kohti ensimmäistä pönttöä, et jätäkään toisen pöntön päälle mitään, vaan palkinto on taskussasi (nopeasti saatavilla). Ja taas juokset äkkiä koiran luo kehuaan.

4. Rauhoita koira, ota lelu pois ja käännä koira kohti toista pönttöä. Lähetä koira kohti toista pönttöä, joka onkin nyt tyhjä ja jätä taas ensimmäisen pöntön päälle palkka. Koiran pitäisi nyt jälleen "vanhasta muistista" juosta reippaasti toiselle pöntölle, koska luulee, että siellä on nytkin palkka. Juokse nopeasti koiran perään (ideaali: olet jo mahdollisimman lähellä koira, kun se on päässyt pöntölle) ja kun koira ihmettelee tyhjää pönttöä anna käsky "MAAHAN". Kun koira menee maahan, huuda sille heti iloisesti

"HYVÄ, VAPAA!" ja heitä saman tien pallo/lelu koiran taakse, ja juokse leikkimään sen kanssa. Jos palkkaat namipurkillä, niin juokse niin lujaa kuin pääset palkkaamaan koira ja laita namipurkki maassa makaavan koiran etutassujen väliin. Samalla vapauta koira. Vaihtoehtoisesti myös kiinni olevan purkin voi heittää koiralle palkinnoksi ja mennä sitten nopeasti avaamaan sen koiralle.

5. Rauhoita koira, ota lelu pois ja käännä koira kohti ensimmäistä pönttöä. Lähetä koira taas ensimmäiselle pöntölle, jonka päällä on palkka. Huuda juuri kun koira on pöntöllä "HYVÄ, VAPAA!" ja kiirehdi koiran luokse kehuaan sitä ja leikkimään sen kanssa. Harjoitus päätty tähän.

Huomioi, että koira ei ole väsynyt, kun aloitatte harjoittelun. Koiran pitää myös olla nälkäinen, jos käytät namia palkkana. Laita namipurkkiin herkkua vain vähän kerrallaan, ettei ruuanhankintavietti kylläänny jo heti alkuunsa. Jos käytät lelua palkkana, niin älä leiki liikaa pönttöjen luona, jottei koiran saalisvietti kylläänny. Lopeta harjoitus helppoon ja onnistuneeseen suoritukseen, jos koira alkaa osoittaa väsymisen tai kyllästymisen oireita. Älä vielä ensimmäisessä treenissä ota maahanmenoa ilman palkkaa - vahvista vain itse eteen menemistä. Niin kauan kuin koira vähääkään epäröi pöntöille menoa, kannattaa pönttöjen päälle jättää joka kerta palkka. Pääasiassa pöntöiltä löytyy aina palkka, vain silloin tällöin palkka tulee sinun taskustasi.

Kun koiralle alkaa olla itsestään selvää (parin harjoituskerran jälkeen) pönttöjen välillä juokseminen, voit lisätä pönttöjen välimatkaa. Vähitellen siirrä ne niin, ettei koira enää näe niitä, mutta vasta sitten, kun koira juoksee takuuvarmasti aina kovaa vauhtia ja innokkaasti pöntöille. Aloita harjoituskerta aina niin, että kävelytät koiran pöntöltä toiselle (= seuraamiskaavion pitkä suora, hajuvanana auttaa koira menemään suoraan eteenmenossa). Vaihtelee juostavien matkojen määrää ja palkintojen määrää. Lopeta harjoitus kuitenkin aina siihen, että koira saa ottaa palkkansa "lennosta". Jos käytät namipurkkeja, voit käyttää välillä niissä kantta, jolloin voit huutaa koiran maahan odottamaan sitä, että juokset avaamaan palkan sille.

Välillä voit ottaa seuraamispätkän mukaan ennen lähetystä, mutta ole tarkkana, ettei koira edistä tai karkaa ennen käskyä. Jos koira edistää, ota täyskäännoiksi niin kauan, että se seuraa kunnolla, jolloin vasta lähetys. Kun koira menee aina pöntöille takuuvarmasti, vaikka se ei näe niitä, voit kokeilla joskus eteenmenoa ilman pönttöjä. Otat pitkän seuraamisen edestakaisin ja lähetät koiran eteen. Kun se on edennyt tarpeeksi, käsky "MAAHAN", jota seuraa nopea vapautus ja palkkaus. Lelulla pääsee palkkaamaan nopeammin, koska sen voi heittää. Heiton tulisi suuntautua aina koirasta vielä eteenpäin (tukee eteenpäin etenemistä). Jos olet jauhanut tarpeeksi pöntöillä, osaa koira eteenmenon hienosti. Jos eteenmeno tökkii, on harjoituskertojen määrää vielä runsaasti lisättävä. Kun koira osaa eteenmenon, voit tehdä niin, että harjoittelette muita liikkeitä purkkien välillä sekä teette pitkän edestakaisen seuraamisen. Harjoituksen lopuksi koira pääsee juoksemaan pöntölle palkalle.

Koiralle pitää muodostua mielikuva, että "ETEEN" tarkoittaa suoraan edessä, kaukana olevaa palkkaa, jonka luokse pitää pinkoa niin lujaa kuin kintuista pääsee. Omilla koirillani ja koulutettavillani tämä systeemi on toiminut loistavasti. Kokeissa arvosanat tässä liikkeessä ovat olleet erinomaisia. Hiki tällä systeemillä treenatessa kylläkin tulee ;-). Tsemppiä treeneihin!

Eteen! Maahan!

